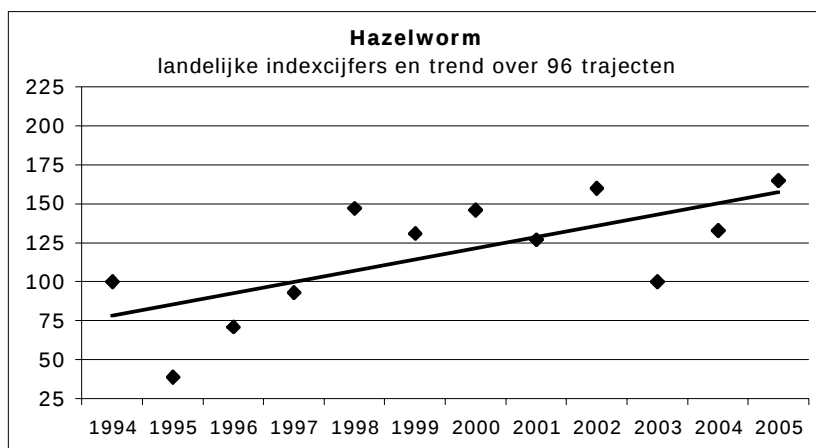

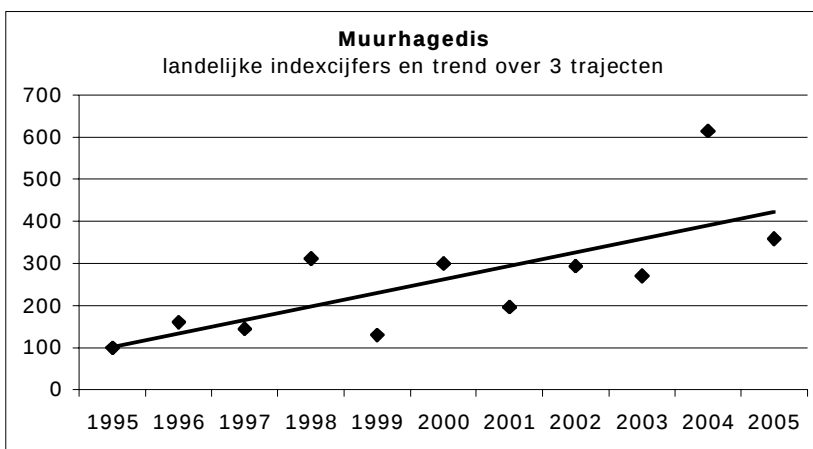
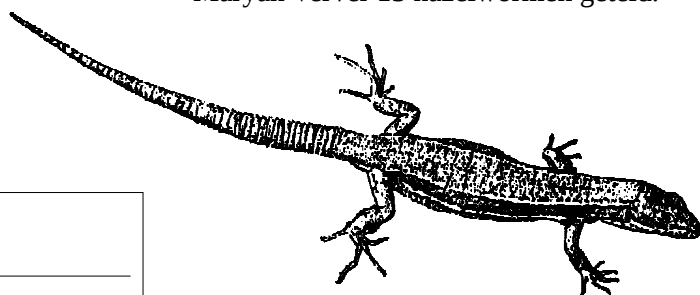
RESULTATEN MONITOREN 2005 - DE HAGEDISSEN

Hazelworm

De hazelworm lijkt toe te nemen op de trajecten. Landelijk gezien is er nog geen statistische zekerheid voor de trend van de hazelworm (*onzeker*) maar voor enkele regio's is die zekerheid er wel. Zo kent deze soort op de heiden in het Noorden een sterke toename. In Drenthe neemt de hazelworm matig toe.

Hazelwormen zijn vooral gezien in Utrecht. Angela de Wild zag er liefst 15 op haar nieuwe traject in de Kaapse Bossen. Op een ander nieuw traject in Utrecht, de spoorlijn Hilversum-Baarn, zag Ilco van Woersum in augustus naast 13 hazelwormen ook nog drie levendbarende hagedissen én 12 ringslangen. Onder de plaatjes van een traject in het Wapserveld (Dr.) werden door Bastiaan Walpot en Maryan Verver 13 hazelwormen geteld.

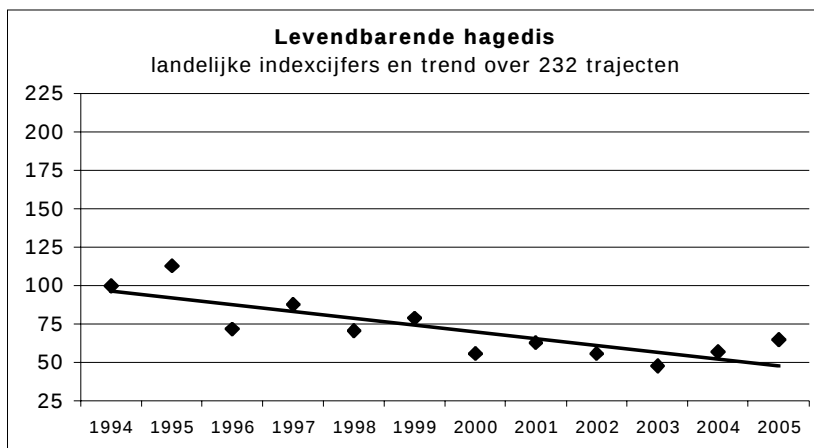

Muurhagedis (tekening boven)

De muurhagedis word op drie trajecten in Maastricht geteld: de Hoge Fronten, de Lage Fronten en het aansluitende spoorwegemplacement met industrieterrein. Er zijn in 2005 minder hagedissen zijn gezien als in topjaar 2004. De aanwas in 2005 was ook wat minder dan in voorgaande jaren. Zo werden van de Hoge Fronten 122 juvenieltjes gemeld tegenover meer dan 200 in de twee voorafgaande jaren. De situatie op de Lage Fronten en het spoorwegemplacement/industrieterrein is verslechterd, het aantal adulten nam hier af. Deze winter is men begonnen met werkzaamheden aan het spoor dat gereactiveerd gaat worden, of dit invloed gaat hebben op de muurhagedis zal de toekomst uitwijzen: de muurhagedistellers houden deze en andere, mogelijk negatieve ontwikkelingen, nauwlettend in het oog want de kleine, geïsoleerde populatie blijft kwetsbaar.

Juvenile muurhagedis op kantoorpand van industrieterrein te Maastricht (foto Alex Kloor)

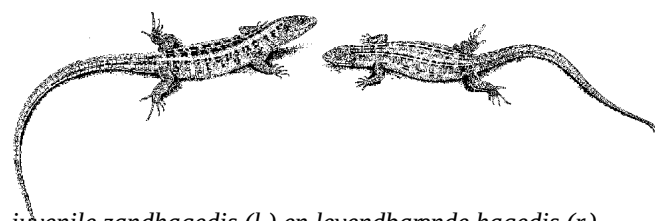
Levendbarende hagedis

Goed nieuws wat betreft deze soort; hoewel de levendbarende hagedis landelijk nog een *matige afname* vertoont stijgt het indexcijfer voor het tweede achtereenvolgende jaar. Regio's die afwijken van dit beeld zijn heides op de zandgronden in het Noorden, hier is de soort *stabiel*, en de heides van het Gooi en de zandgronden van Midden Nederland, hier kent de Levendbarende hagedis een *sterke afname*.

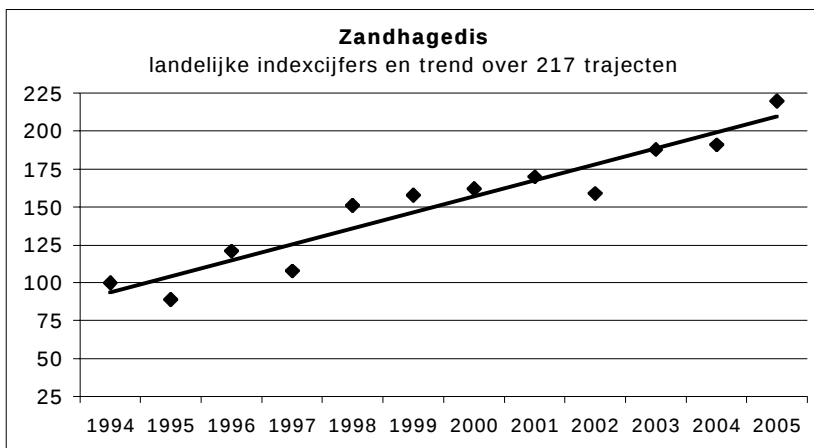
Als altijd werden er veel levendbarende hagedissen gezien door Piet van Delft op zijn traject bij Waalre (NBr.), diverse malen zag hij er meer dan 40. Dick de Vries zag in april op zijn traject in het Balloeërveld (Dr.) 37 hagedissen én 21 adders. Ilco van Woersum zag er 33 langs het spoor Hilversum-Baarn.

Links een volwassen levendbarende hagedis

juvenile zandhagedis (l.) en levendbarende hagedis (r.)

Zandhagedis

Ondanks jaren van toename is de rek er nog niet uit bij de zandhagedis. Deze soort kent landelijk een *sterke toename* en er is eigenlijk geen enkele regio waar het slecht gaat met deze soort. Zelfs op de waddeneilanden neemt de zandhagedis toe, voor het eerst komt het indexcijfer hier boven de 100 uit (117).

Wim de Wild kwam tot een onwaarschijnlijke topscore voor deze soort: in augustus telde hij 77 zandhagedissen (waaronder 20 juvenieltjes) op zijn traject Heidestein Bornia (Utr). In de Amsterdamse Waterleiding Duinen werden er 46 gezien door Mevr. De Ruiter. Harm Hofman zag er 44 op het heitje Hullenberg bij Ede.

Juvenile zandhagedis links en een volwassen vrouwtje rechts.

